

FÖR SAMTLIGA OMRÅDEN GÄLLER FÖLJANDE

ALLMÄNT

Ur miljöbalkens tredje kapitel:

Mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön...

Områden som är av riksintresse för naturvården, kulturmiljövården eller friluftslivet skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket. (MB 3:6)

UNDERHÅLL

Ur plan- och bygglagens tredje kapitel:

Underhållet skall anpassas till byggnadens värde från historisk, kulturhistorisk, miljömässig och konstnärlig synpunkt samt till omgivningens karaktär. Byggnader, som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt eller som ingår i ettbebyggelseområde av denna karaktär, skall underhållas så att deras särart bevaras. (PBL 3:13)

Detta innebär att stor vikt skall läggas vid:

- att byggnaders ursprungliga exteriör inte förändras genom exempelvis byte av fasadmateriäl, fönster, takmaterial eller färgtyp och kulör.
- att underhållet sker varsamt med traditionella material och metoder.
- att försöka rätta till kulturhistoriskt och miljömässigt olämpliga förändringar som skett under senare tid.
- att försöka bevara de ursprungliga materialen som med sin ålder och patina på ett oersättligt vis berättar om byggnadernas historia, äldre hantverksskicklighet, materialkvalitet och byggnadsteknik.

OM- OCH TILLBYGGNADER

Ur plan- och bygglagens tredje kapitel:

Ändringar av en byggnad skall utföras varsamt så att byggnadens karaktärsdrag beaktas och dess byggnadstekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden tas tillvara. (PBL 3:10)

Byggnader, som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt eller som ingår i ett bebyggelseområde av denna karaktär, får inte förvanskas. (PBL 3:12)

Detta innebär att stor vikt skall läggas vid:

- att en eventuell tillbyggnad eller andra nytillskott som fönster, dörrar och burspråk anpassas till den befintliga byggnaden både när det gäller utformning, placering och materialval.

TOMTER

Ur plan- och bygglagens tredje kapitel:

Tomter som tas i anspråk för bebyggelse skall anordnas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden och till natur och kulturvärdena på platsen. (PBL 3:15)

Vid sådan ändring av en byggnad för vilken bygganmälan krävs skall tomten anordnas så att den uppfyller kraven i § 15 i den utsträckning som efter omständigheterna kan krävas med hänsyn till kostnaderna för arbetet och tomtens särskilda egenskaper. (PBL 3:16)

Detta innebär att stor vikt skall läggas vid:

- att tomterna inte förändras genom stora anläggningsarbeten, som plansprängningar och utfyllnader för exempelvis parkeringsplatser.
- att den traditionella växtligheten samt exempelvis staket, grindar och belysning bevaras och att eventuella nytillskott underordnar sig den befintliga miljön.

NYTILLKOMMANDE BEBYGGELSE

Uppförande av nya hus inom de områden som utpekats som kulturhistoriskt värdefulla kan endast bli aktuellt i undantagsfall. Nybyggnad kan medges om en villa skulle bli totalförstörd, till exempel på grund av brand. Uppförande av mindre uthus och garage kan i vissa fall godkännas.

Ur plan- och bygglagens tredje kapitel:

Byggnader skall placeras och utformas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. Byggnader skall ha en yttre form och färg, som är estetiskt tilltalande, lämplig för byggnaderna som sådana och som ger en god helhetsverkan. (PBL 3:1)

Tomter som tas i anspråk för bebyggelse skall anordnas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur och kulturvärdena på platsen. (PBL 3:15)

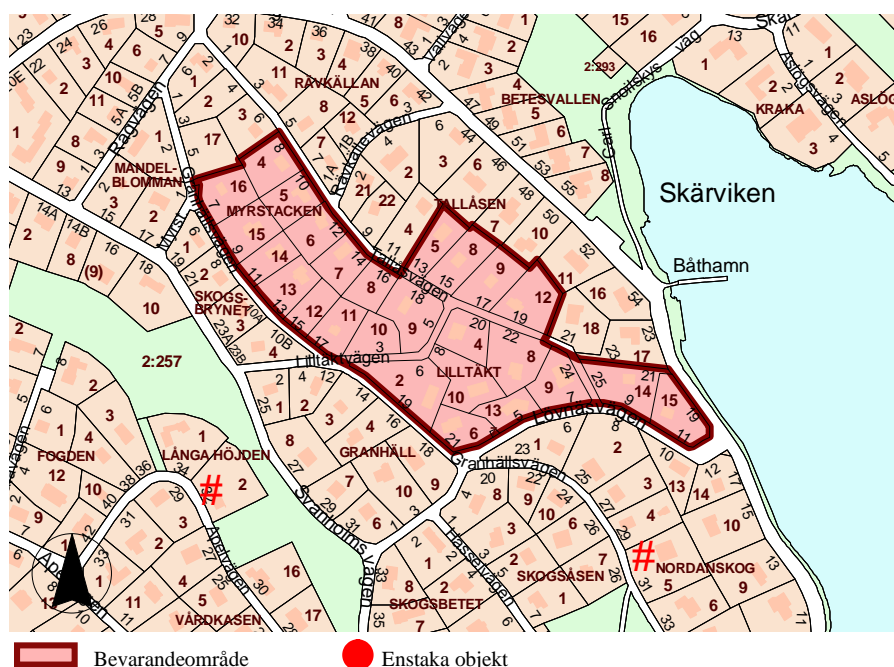
Detta innebär att stor vikt skall läggas vid:

- att husen placeras i förhållande till gatan på samma sätt som intilliggande byggnader.
- att en eventuell ny villabyggnad anpassas till områdets karaktär och ges likartade proportioner som omgivande villor.
- att eventuella garage eller uthus placeras så att de ej dominerar i förhållande till gatumiljön eller tomtens huvudbyggnad, samt i övrigt anpassas till närmiljöns material, form och färg.

Plan och bygglagens paragrafer gäller generellt för alla områden och enstaka byggnader.

B63 GRANHÄLLSVÄGENTALLÅSVÄGEN

Området omfattas av kulturminnesvårdsprogrammets helhetsmiljö 25, Stocksund, (Se KMVP sidan 59 ff.).

MOTIV FÖR BEVARANDE

Området är en förhållandevis välbevarad del av det äldsta Långängen med två typiska byggnadsstilar från 1920- och 30-talen. Det bevarade gatunätet, skogstomterna och husens placering är karaktäristiska inslag i miljön och motiverar skydd mot kraftiga förändringar.

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Området ligger inom den del av Långängen, som inkorporerades med Stocksunds köping 1934-35. Kvarteren bebyggdes till största delen på 1920- och 30-talen.

Villorna ligger i kuperad terräng på en höjd väster om Skärviken. Den smala och branta Tallåsvägen, som varsamt följer topografin, leder genom områdets norra del. Även de andra vägarna slingrar sig fram mellan kullarna. Tomterna är endast delvis anlagda. De flesta har kvar den ursprungliga växtligheten med stora träd och buskar. På många ställen förekommer berg i dagen. Husen är placerade efter de topografiska förutsättningarna och ligger exempelvis ofta på tomtens högsta punkt. De flesta villorna ligger långt indragna från gatan.

Bebyggelsen består av två typer av hus, dels de enkla egnahemmen från 1920-talet, dels villor från 1930-talet. Egnahemmen är oftast uppförda i 1 1/2 våning med regelbunden plan och enkel utformning. Fasaderna är antingen klädda med locklistpanel eller spontad panel.

Färgsättningen är traditionell med rödfärg eller gula kulörer. De flesta husen täcks av brutna sadeltak med rött lertegel.

Villorna från 1930-talet är byggda i två våningar med stram och regelbunden arkitektur. Husen vilar på grunder av betong. De har slätputsade fasader som oftast går i ljusa färger. De relativt flacka sadeltaken täcks till övervägande delen av tvåkupigt, rött lertegel.

Lilltäkt 8, Tallbacksvägen 22

GÄLLANDE BESTÄMMELSER

Området betraktas som särskilt värdefullt ur kulturhistorisk synpunkt. Detta innebär att § 12 i plan- och bygglagens tredje kapitel gäller.

Inom området gäller planbestämmelser från 1940-talet. Minsta tomtstorlek varierar mellan 1 200 och 1 500 kvm. Tomten får bebyggas till 1/10. I en del av området får huvudbyggnad uppföras i två våningar till en höjd av 7,0 meter. I den övriga delen får huvudbyggnad uppföras i två våningar med inredd vind till en höjd av 7,6 meter. I vissa fall medger detaljplanen två huvudbyggnader och tre kök samt en gårdsbyggnad utan boningsrum förutsatt att tomten är minst 3 000 kvm.

BEVARANDE

HELA OMRÅDET

För att områdets kulturhistoriska värden skall bevaras, är det vid underhåll, om- och tillbyggnader, nybyggnader eller andra arbeten, av stor vikt att hänsyn tas till områdets karaktär. Denna kan sammanfattas i följande punkter:

Tomternas utformning och husens placering

- Hus och trädgårdar är följsamt anlagda efter tomtens topografi, utan större plan-sprängningar eller planutfyllnader.
- Bostadshusen är ofta centralt placerade på tomterna.
- Tomterna avgränsas med staket. Växtligheten är traditionell med fruktträd och buskar. I de kargare delarna växer tallar.

Husens storlek, höjd och karaktär

- Bostadshusen är uppförda i en våning med inredd vind eller i två våningar.
- Husen har en enkel och regelbunden karaktär med osmyckade fasader.
- Taken är enkla brutna eller obrutna sadeltak, men inte valmade eller långt neddragna och dominerande.

Material och färg

- Fasadernas ytmaterial är locklistpanel eller slätputs.
- Färgsättningen är traditionell med rödfärg eller ljus oljefärg på träfasaderna och putsen är ljus.
- Taktäckningen är rött lertegel.
- Grunderna är av huggen natursten eller betong.

Övrigt

- Uthus och garage ansluter i form och färg till intilliggande bebyggelse.

Innebär ett bebyggelseärende ett hot mot områdets särdrag bör detaljplanen ändras. Planens bestämmelser och beskrivning skall då utformas så att områdets karaktär enligt ovanstående punkter i allt väsentligt garanteras.